

A Magyar Nemzeti Bank H-PM-I-B-105/2022. számú határozata az Oberbank AG Magyarországi Fióktelepénél lefolytatott témavizsgálat intézkedések és bírság alkalmazásával történő lezárásáról

Az **Oberbank AG Magyarországi Fióktelepénél** (székhelye: 1062 Budapest Váci út 1-3.; cégjegyzékszám: 01-17-000456) (**Társaság**) hivatalból lefolytatott témavizsgálat megállapításai alapján a Magyar Nemzeti Bank (székhelye: 1013 Budapest, Krisztina körút 55., telephelye: 1122 Budapest, Krisztina körút 6.) (**MNB**) az alábbi

h a t á r o z a t o t

hozza:

I. Az MNB figyelmezteti a Társaságot, hogy a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzésére és megakadályozására vonatkozó tevékenysége során mindenkor maradéktalanul feleljen meg a hatályos jogszabályi követelményeknek és ennek keretében

1. biztosítsa a folyamatosságot ügyfelei ügyleteinek szűrése során, továbbá amennyiben a jogszabályi előírásoknak való megfelelés biztosítottságát veszélyeztető lényeges körülményről szerez tudomást, arról haladéktalanul tájékoztassa az MNB-t;
2. biztosítsa ügyfelei ügyleteinek szűrése során, hogy az alkalmazott szűrései mindenkor arányosak legyenek az üzleti kapcsolatok jellegével és összegével, továbbá garantálják a bejelentett ügyfelek forgalmának kiszűrését és a kockázatok megfelelő kezelését;
3. biztosítsa, hogy az ügyfélre vonatkozóan rendelkezésre álló adatok naprakészek legyenek, valamint az ügyfélről rendelkezésre álló adatok és okiratok megváltozásáról történő tudomásszerzés esetén ismételten végezze el a kétség kizárásához szükséges ügyfél-átvilágítási intézkedéseket;
4. folyamatosan kövesse figyelemmel és gyakorlatában alkalmazza a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni jogszabályi rendelkezésekben meghatározott kockázatcsökkentő és -kezelő intézkedéseket.

II. Az MNB kötelezi a Társaságot, hogy – a jogszabályi előírásoknak való megfelelés érdekében – tevékenysége végzése során folyamatosan, de legkésőbb **2023. február 28. napjáig**

1. vizsgálja felül vezetői riportolási gyakorlatát annak érdekében, hogy a jogszabályoknak való meg nem felelés esetén – különös figyelemmel a szűrési határidők betartására – arról a Társaság vezető testületei megfelelő tájékoztatást kaphassanak;
2. vizsgálja felül monitoring gyakorlatát, valamint alakítson ki olyan belső szabályrendszert, illetve kontrollkörnyezetet, amely mindenkor biztosítja a hatályos pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni jogszabályi rendelkezések által előírt határidőn belül a szűrőrendszer által kiszűrt ügyfél, illetve ügylet elemzését és értékelését, valamint szükség esetén haladéktalanul tegyen bejelentést a pénzügyi információs egységnek;
3. biztosítson megfelelő humán erőforrást ahhoz, hogy a Társaság a szűrőrendszer által kiszűrt ügyfél, illetve ügylet elemzését és értékelését a jogszabályi határidőn belül, valamint szükség esetén a bejelentést haladéktalanul megtehesse;
4. alakítson ki olyan belső szabályrendszert, amely mindenkor biztosítja a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása szempontjából kockázatos ügyfelek és szokatlan ügyletek kiszűrését;
5. vizsgálja felül bejelentési gyakorlatát, valamint alakítson ki olyan belső szabályrendszert, amely mindenkor biztosítja a bejelentések, valamint ismételt bejelentések teljes körű és haladéktalan megtételét és továbbítását a pénzügyi információs egységhez;
6. vezessen be olyan intézkedéseket a bejelentési, valamint az ismételt bejelentési kötelezettsége teljesítése érdekében, amelyek javítják kontrollkörnyezete hatékonyságát;

7. végezze el a jelen határozat indokolásának VII. pontjában megjelölt Ügyfél1 elnevezésű társaság vonatkozásában az ismételt átvilágítást, különös figyelemmel a tényleges tulajdonosok személyét érintő adatokra;
8. alakítson ki olyan belső szabályrendszert és gyakorlatot, amely mindenkor biztosítja az üzleti kapcsolat figyelemmel kísérése során a rendelkezésére álló adatok és okiratok megváltozásáról történő tudomásszerzést követően az ügyfél ismételt átvilágítását;
9. végezze el a 2019. január 1. napja és 2020. szeptember 30. napja közötti időszakra vonatkozóan visszamenőlegesen az ügyfelek és ügyletek a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény végrehajtásának az MNB által felügyelt szolgáltatókra vonatkozó, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló törvény szerinti szűrőrendszer kidolgozásának és működtetése minimumkövetelményeinek részletes szabályairól szóló 45/2018. (XII. 17.) MNB rendeletnek megfelelő kötelező szűrését;
10. végezze el a szűrőrendszer által a 9. pontban foglaltak szerint kiszűrt ügyfél, illetve ügylet jogszabálynak megfelelő elemzését és értékelését, szükség esetén haladéktalanul tegyen bejelentést a pénzügyi információs egységnek.

III. Az MNB kötelezi a Társaságot, hogy belső ellenőrzése végezzen ellenőrzést 2023. április 30. napjáig arra vonatkozóan, hogy

1. a felülvizsgált vezetői beszámolási gyakorlat biztosítja-e, hogy a Társaság vezető testületei megfelelő tájékoztatást kapnak a jogszabályoknak való meg nem felelés esetében, különös figyelemmel a szűrési határidők betartására vonatkozóan;
2. a felülvizsgált monitoring gyakorlat és a kialakított belső szabályrendszer, illetve kontrollkörnyezet biztosítja-e a hatályos pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni jogszabályi rendelkezések által előírt határidőn belül a szűrőrendszer által kiszűrt ügyfél, illetve ügylet elemzését és értékelését, valamint szükséges esetekben a bejelentések haladéktalan megtételét a pénzügyi információs egységnek;
3. a rendelkezésre álló humán erőforrás biztosítja-e, hogy a Társaság a szűrőrendszer által kiszűrt ügyfél, illetve ügylet elemzését és értékelését a jogszabályi határidőn belül, valamint szükség esetén a bejelentést haladéktalanul megtehesse;
4. a kialakított belső szabályrendszer biztosítja-e a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása szempontjából kockázatos ügyfelek és szokatlan ügyletek mindenkori kiszűrését;
5. a bejelentési gyakorlat, valamint a kialakított belső szabályrendszer biztosítja-e a bejelentés alapjául szolgáló adat, tény, körülmény felmerülése esetén a bejelentések, valamint ismételt bejelentések teljes körű és haladéktalan megtételét és továbbítását a pénzügyi információs egységhez;
6. a bejelentési, valamint ismételt bejelentési kötelezettség teljesítése érdekében bevezetett intézkedések javítják-e a Társaság kontrollkörnyezetének hatékonyságát;
7. a jelen határozat indokolásának VII. pontjában megjelölt Ügyfél1 elnevezésű társaság vonatkozásában az ismételt átvilágítása megtörtént-e, különös figyelemmel a tényleges tulajdonosok személyét érintő adatokra;
8. a kialakított belső szabályrendszer és gyakorlat biztosítja-e az üzleti kapcsolat figyelemmel kísérése során a rendelkezésére álló adatok és okiratok megváltozásáról történő tudomásszerzést követően az ügyfél ismételt átvilágítását;
9. a Társaság elvégezte-e a 2019. január 1. napja és 2020. szeptember 30. napja közötti időszakra vonatkozóan visszamenőlegesen az ügyfelek és ügyletek a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény végrehajtásának az MNB által felügyelt szolgáltatókra vonatkozó, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló törvény szerinti szűrőrendszer kidolgozásának és működtetése minimumkövetelményeinek részletes szabályairól szóló 45/2018. (XII. 17.) MNB rendeletnek megfelelő kötelező szűrését;

10. a Társaság elvégezte-e a szűrőrendszer által kiszűrt ügyfél, illetve ügylet jogszabálynak megfelelő elemzését és értékelését, illetve, amennyiben szükségesnek bizonyult, haladéktalanul tett-e bejelentést a pénzügyi információs egységnek.

IV. Az MNB rendkívüli adatszolgáltatás keretében kötelezi a Társaságot, hogy 2023. május 31. napjáig küldje meg az MNB részére a jelen határozat rendelkező részének II. pontjában foglaltak teljesítésének jelen határozat rendelkező részének III. pontja szerint elvégzett teljes körű ellenőrzését és a nevezett pontokban írt intézkedések megfelelő végrehajtását igazoló belső ellenőri jelentéseket és az azok alapjául szolgáló dokumentumokat.

V. Az MNB a Társaságot

1. a jelen határozat indokolásának I. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 8.000.000 Ft, azaz nyolcmillió forint,
2. a jelen határozat indokolásának II. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 4.000.000 Ft, azaz négymillió forint,
3. a jelen határozat indokolásának III. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 2.000.000 Ft, azaz kettőmillió forint,
4. a jelen határozat indokolásának IV. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 4.000.000 Ft, azaz négymillió forint,
5. a jelen határozat indokolásának V. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 2.500.000 Ft, azaz kettőmillió-ötszázezer forint,
6. a jelen határozat indokolásának VI. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 1.500.000 Ft, azaz egymillió-ötszázezer forint,
7. a jelen határozat indokolásának VII. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 500.000 Ft, azaz ötszázezer forint,

mindösszesen **22.500.000 Ft, azaz huszonkettőmillió-ötszázezer forint** összegű felügyeleti bírság megfizetésére kötelezi.

A Társaság köteles a jelen határozat rendelkező részét a honlapján közzétenni.

Az ellenőrzési eljárás során eljárási költség nem merült fel.

(...)

I n d o k o l á s

Az MNB a Társaság pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzési tevékenységével kapcsolatban az alábbi területeken tárt fel hiányosságot:

- I. Az MNB hiányosságokat tárt fel a Társaságnál annak belső ellenőrző és információs rendszerének működtetésével kapcsolatban, ugyanis a Társaság nem biztosította a Vizsgált Időszakot is érintő időszakban a folyamatosságot ügyfelei ügyleteinek szűrése során, mivel ezen időszakban ügyfelei SWIFT és SEPA tranzakcióit monitoring rendszere a szűrések során nem vette figyelembe, így a Társaság ezen ügyletek elemzését, értékelését sem tudta elvégezni. A pénzmosási jogszabályi előírások alapján ugyanis a szolgáltató köteles az üzleti kapcsolatot folyamatosan figyelemmel kísérni – ideértve az üzleti kapcsolat fennállása folyamán teljesített ügyletek elemzését is – annak megállapítása érdekében, hogy az adott ügylet összhangban áll-e a szolgáltatónak az ügyfélről a jogszabályok alapján rendelkezésére álló adataival. A teljesített ügyletek elemzésének és értékelésének elvégzéséhez kiemelt érdek fűződik annak érdekében, hogy a szolgáltató a szükséges esetekben végre tudja hajtani az ügyféllel szemben a pénzmosás megelőzésével kapcsolatos intézkedéseket.

- II. Az MNB hiányosságokat tapasztalt a Társaság belső ellenőrző és információs rendszerének működtetésével kapcsolatban mind a jogszabályban előírt kötelező szűrési esetek alkalmazása, mind a szűrési riasztások határidőben történő feldolgozása terén. Az MNB által rendeletben előírt kötelező szűrési feltételek teljes körű alkalmazása alapvető fontosságú, hiszen a jogszabályban felsorolt kötelező szűrési feltételekhez kapcsolódó tranzakciók jelentős pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatot hordoznak, így elengedhetetlen, hogy ezekről a gyanús tranzakciókról a szolgáltató a szűrőrendszer által generált riasztásokon keresztül haladéktalanul értesüljön. A szűrőrendszer jogszabálynak megfelelő működéséhez, a szűrőrendszer által generált riasztások jogszabályban előírt határidőn belül történő feldolgozásához kiemelt érdek fűződik, hiszen ezen találatok képezik a pénzügyi információs egység felé megtett bejelentések alapját. Amennyiben a szolgáltató nem alkalmazza az MNB által rendeletben előírt kötelező szűrési feltételeket, illetve a kiválasztott eseteket nem értékeli időben, a szolgáltató nem, vagy nem kellően rövid időn belül szerez tudomást olyan pénzmosás gyanús tranzakciókról, amelyek a szolgáltató számára bejelentési kötelezettséget keletkeztetnek, ezáltal a szolgáltató nem képes jogszerűen teljesíteni a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzési tevékenységi körében legfontosabb kötelezettségét.
- III. Az MNB hiányosságokat tapasztalt a Társaság belső ellenőrző és információs rendszerével kapcsolatban a szűrőrendszer nem megfelelő paraméterezése terén. A szűrőrendszer megfelelő paraméterezéséhez, tehát ahhoz, hogy a szűrési feltételek, paraméterek és küszöbértékek a beazonosított kockázatokkal arányosan kerüljenek meghatározásra és alkalmazásra, kiemelt érdek fűződik, hiszen a megfelelően működtetett szűrőrendszer jelzései képezik a pénzügyi információs egység felé megtett bejelentések és a további kockázatcsökkentő intézkedések alapját. Amennyiben a szolgáltató szűrőrendszere nem működik megfelelően, mert az alkalmazott szűrési küszöbértékek nem arányosak az üzleti kapcsolatok jellegével és összegével, a szolgáltató nem szerez tudomást olyan pénzmosás gyanús tranzakciókról, amelyek a szolgáltató számára bejelentési kötelezettséget keletkeztetnek, ezáltal a szolgáltató nem képes jogszerűen teljesíteni a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzési tevékenységi körében legfontosabb kötelezettségét, továbbá nem tudja megfelelően azonosítani azon eseteket sem, ahol további kockázatcsökkentő intézkedés (pl. KYC adatok ellenőrzése és szükség szerinti pontosítása, pénzeszköz forrásigazolásának beszerzése, további üzleti megbízások teljesítésének megtagadása) indokolt.
- IV. Az MNB hiányosságokat tárt fel a Társaságnál annak bejelentési gyakorlatával kapcsolatban. A szolgáltató pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzési tevékenységi körében legfontosabb kötelezettsége, hogy pénzmosásra, terrorizmus finanszírozására, vagy dolog büntetendő cselekményből való származására utaló adat, tény, körülmény felmerülése esetén haladéktalanul bejelentést tegyen a pénzügyi információs egység felé. Amennyiben a szolgáltató helytelen gyakorlatot alakít ki és emiatt a bejelentések haladéktalan megtétele elmarad vagy adott esetben a szolgáltató nem tesz ismételt bejelentést, illetve a szolgáltató esetlegesen egyáltalán nem tesz bejelentést, akkor az illetékes hatóság nem értesül megfelelő időben a pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás gyanús tranzakciókról, ezáltal veszélyeztetve a hatóság hatékony fellépését az ilyen esetekkel szemben. Fentiek miatt elengedhetetlen és ezért kiemelt érdek fűződik ahhoz, hogy a gyanús tranzakciót követően haladéktalanul tegyen bejelentést a szolgáltató.
- V. Az MNB a Társaság ügyfél-átvilágítási gyakorlatában is hiányosságokat talált, miszerint az üzleti kapcsolat figyelemmel kísérése során, az ügyfelére vonatkozóan a tényleges tulajdonosok személyét érintő, rendelkezésre álló adatok és okiratok megváltozásáról történő tudomásszerzést követően ügyfelét ismételt nem világította át, a tényleges tulajdonosi adatok naprakészességét nem biztosította. A pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzési tevékenység kapcsán kiemelt jelentőségű, hogy a szolgáltatók egy üzleti kapcsolat fennállása során a lehető legteljesebb és naprakész információkkal rendelkezzenek az ügyfélről, hogy ezen információk birtokában a felmerülő kockázatokat pontosan és hatékonyan tudják kezelni.

(...)

Budapest, 2022. október 27.

A Magyar Nemzeti Bank nevében eljáró

Dr. Kandrács Csaba s.k.,
Pénzügyi szervezetek felügyeletéért
és fogyasztóvédelemért felelős
alelnök

ELEKTRONIKUSAN ALÁÍRT IRAT